

in Jugoslaviën i A. Ođar s temom: *Novissimum jus matrimoniale tum materiale tum formale ecclesiae orthodoxae serbicae et jus matrimoniale in Codice juris canonici in quonam differant.*

V. **Internacionalni kongres za tomističku filozofiju** održan je u Poznanju od 28—30. srpnja t. g. Na njemu je sudjelovao o. Hijacint Bošković, dominikanac iz Zagreba i govorio o temi: *La relation de l'art et de la morale.* Na II. akademickom tjednu u Pragu od 1.—7. kolovoza t. g. predavao je isti o. Bošković o temi: *»Pojmy-forma, jsoučno-obsach«.*

VI. **»Rukovodno načelo«.** Prof. T. Titov ocjenjuje u beogradskom časopisu *»Bogoslovlje«* br. 3/1934. najnovije djelo profesora na papinskom bibličkom institutu u Rimu Teofila Spačila, D. I.: *Doctrina theologiae Orientis separati de revelatione, fide, dogmate, pars I.* Priznaje, da autora vode naučni motivi u radu, da je spreman u struci, objektivan i tolerantan prema pravoslavlju u svojim izlaganjima.

Medutim kad Spačil iznosi neke zamjerke pravoslav. teologiji, kad navodi pogrešne neke stavove, onda se g. recenzent, ne ulazeći u samu stvar, utječe jednom apriorističkom stanovištu, pa toliko hvallenom autoru predbacuje, da mu je pogled na savremeno pravoslavno bogoslovlje *»skroz pogrešan«.* I to, veli, zbog toga, što on *»nema tačnog i određenog rukovodnog načela za proučavanje toga bogoslovlja«.* Iznenaduje vas ova smjela tvrdnja i znatiželjni ste, što li je to, toliko i tako nepristupačno *»rukovodno načelo«,* kojega profesor Spačil nema...?

Pa što je? Ono je: *»istinska dogmatska nauka vaseljenske Hristove nerazdvojene Crkve, u koje ne može da posumnja, a još manje da je poriče ni rimokatolička bogoslovska nauka...«* Dakle: Spačil **nema** toga *»rukovodnog načela«,* t. j. ili on **ne poznaje** *»istinske dogmatske nauke vaseljenske Hristove nerazdvojene«* etc... ili on **ne priznaje** te *»istinske dogmatske nauke...«* etc. Ili se od nje **udaljio** tako, da već onda nije kršćanin...

Očito je, da sam g. Titov ne vjeruje u to, što je napisao. On baš obratno vrlo dobro zna, da se Spačil kao vrstan dogmatičar ne udaljuje od *»istinske nauke vaseljenske Hristove nerazdvojene Crkve«;* niti tjeđan ozbiljan pravoslavni teolog smije reći, da je Spačil ne poznaje ili ne priznaje, kad mu njegova djela baš protivno dokazuju. I što dalje g. Titov navodi da potkrijepi ovu svoju neobjektivnu tvrdnju, ne ulazi u stvar.

»Rukovodno načelo«, kako ga je g. recenzent ovdje označio, samo je jedna bizantinska fraza; u stvari je ono jedna predrasuda, s kojom pravoslavni pristupaju k izučavanju pitanja, što ih dijele od katoličke Crkve. Ona im zamagljuje jasan i otvoreni pogled. Služi im da izbjegavaju jedan naučno precizan i koristan razgovor.

Takav način pisanja ne pokazuje nikakove volje, da u spornim pitanjima dođemo do objektivne istine. Odaje neki strah, koji je sasvim suvišan. A tumači ujedno otkud ono zajedljivo pisanje i neko nepravoslavno izrugivanje s katolicima, kako se po neki puta sreće n. pr. u *»Glasniku srpske patrijaršije«.*